

Інформаційна система

Заняття 3

Клавіатура



Загальні відомості

На персональних комп'ютерах використовується стандартна клавіатура IBM PC.

Клавіатура IBM PC складається із 5 груп:

- **алфавітно-цифрові клавіші** для введення літер англійського, російського та українського алфавітів, арабських цифр, розділових знаків і різних символів (#, @, \$, %, &...);
- **числові клавіші** для набору чисел і знаків арифметичних дій. Вмикаються при натисканні на клавішу Num Lock, індикатор "Num Lock" світиться;
- **клавіші керування курсором і редагування** вмикаються при повторному натисканні на клавішу Num Lock, індикатор "Num Lock" не світиться;
- **функціональні клавіші F1 – F12**, за допомогою яких виконуються операції без введення тексту команди. Для різних програм призначення функціональних клавіш різне;
- **спеціальні клавіші** (клавіші спеціальних операцій Ctrl, Alt, Esc...). Використовуються для подачі різноманітних команд самотійно і в комбінації з іншими клавішами.

Алфавітно-цифрова група клавiш

Алфавітно-цифрова група має чотири ряди символних клавiш, на яких можуть бути зображені чорним кольором англійські, червоним - російські або українські літери (И, І, ї, Ё), а також розділові знаки і спеціальні символи. В нижній частині клавіатури розташована довга клавiша - «пропуск» ("пробіл").

Примітка: на клавіатурах різних виробників кольори символів можуть не відповідати вищевказанам).



Числові клавіші

При введенні чисел можна користуватися алфавітно-цифровими клавішами з цифрами. Але вводити числа за їх допомогою протягом значного часу, як це робить бухгалтер, економіст, банківський працівник тощо, не зручно. Тому на клавіатурі справа є група клавіш, як у калькулятора, для введення цілих чисел і десяткових дробів, а також знаків арифметичних дій.

Клавіші **Enter**, **+**(додавання), **-** (віднімання), *****(множення), **/**(ділення) за допомогою клавіші **Num Lock** не перемикаються,

Режим введення чисел вмикається при натисканні на клавішу **Num Lock**, при повторному натисканні вимикаються.



Клавіші керування курсором і редагування

На комп'ютері при редагуванні текстів необхідно курсор пересувати по екрану, щоб, вказати місце, де виправити помилки, видалити або вставити слова і речення. Для цієї мети на клавіатурі є постійні клавіші керування курсором і редагування. Можна також використати числові клавіші в режимі керування курсором і редагування, відключивши режим **Num Lock**.

Клавіші керування курсором і редагування (постійні і ті, що перемикаються) мають такі значення:

Insert (Ins) - увімкнути/вимкнути режим вставки/заміни;

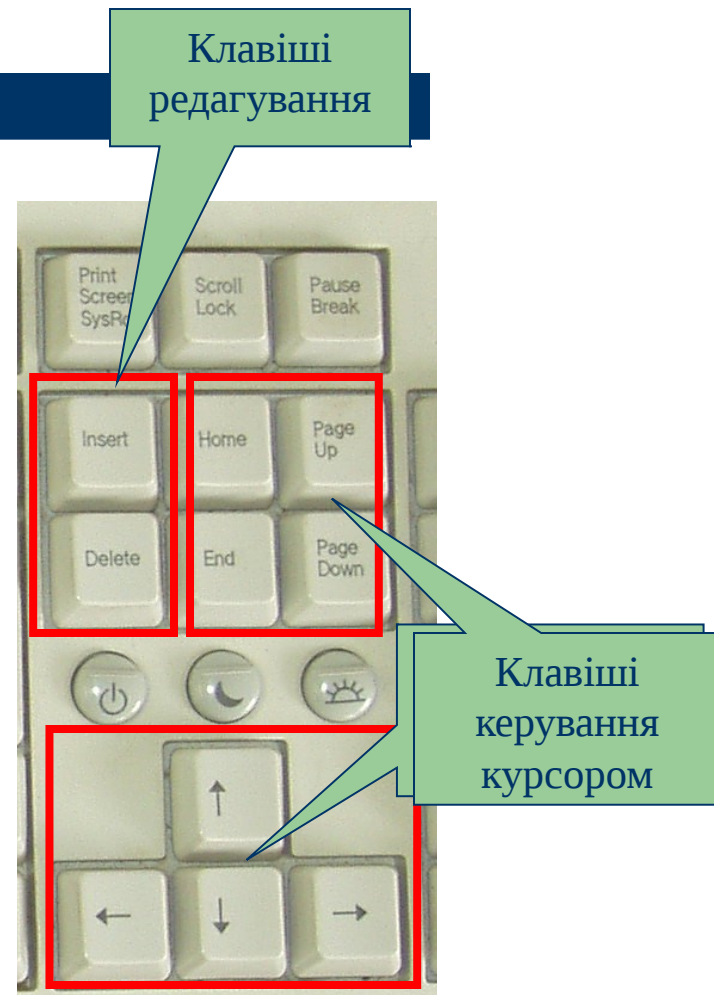
Delete (Del)- стерти символ справа від курсору;

Home - перемістити курсор на початок рядка;

End - перемістити курсор в кінець рядка;

Page Up (Pg Up)- перейти на попередній лист екрана;

Page Down (Pg Dn)- перейти на наступний лист екрана.



Функціональні клавіші

Функціональні клавіші, позначені від **F1** до **F12**, використовуються в програмах для виконання різноманітних дій-функцій.

При натисканні на одну функціональну клавішу комп'ютер виконує послідовність дій, для здійснення яких довелося б натискати кілька звичайних клавіш. Наприклад, в багатьох програмах при натисканні на клавішу **F1** виводиться на екран текст допомоги по роботі з програмою.

Функціональні клавіші використовуються також у комбінації із клавішами **Ctrl**, **Alt**, **Shift** для подачі різноманітних команд. Натискається і **УТРИМУЄТЬСЯ**, наприклад, клавіша **Ctrl (Alt, Shift)** і потім натискається одна з функціональних клавіш.

Наприклад, комбінація клавіш **Alt+F4** використовується для закриття активного вікна.



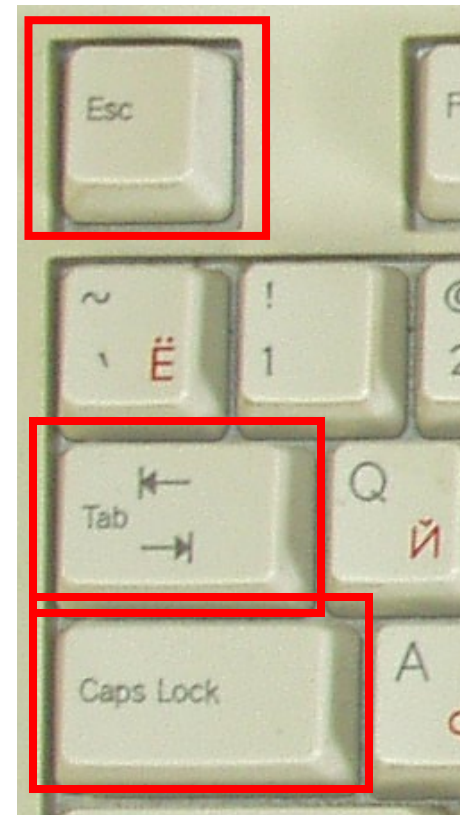
Спеціальні клавіші

Спеціальні клавіші знаходяться в різних місцях клавіатури і служать для подачі різноманітних команд керування.

Esc - скасування дії або команди, вихід із програми;

Тав - табуляція, перемістити курсор вправо на 8 символів у тексті або переміщення по комірках таблиці;

Caps Lock - увімкнення/вимкнення великих літер (індикатор «**Caps Lock**» світиться - увімкнуті великі літери); Клавіша **Caps Lock** постійної дії (натиснути і відпустити), вона спрацьовує тільки для літер.

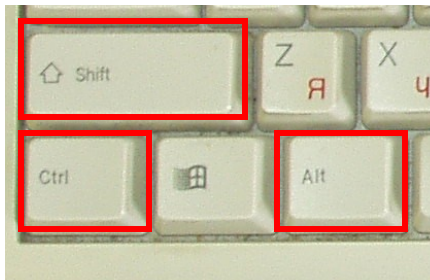


Спеціальні клавіші

Shift - увімкнення альтернативного регістру, працює для всіх клавіш і на різних мовах; Клавіша **Shift** змінної дії (діє, поки її утримують), перемикає літери і ЗНАКИ.

Ctrl - спеціальна клавіша, використовується в комбінації з іншими клавішами;

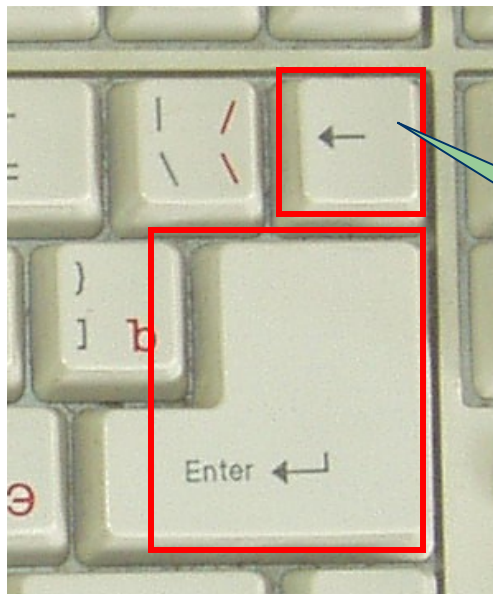
Alt - додаткова спеціальна клавіша, використовується в комбінації з іншими клавішами;



Спеціальні клавіші

Enter - введення набраного на екрані командного рядка або тексту для виконання, кінець абзацу;

<= (Backspace, BS) - видалити (стерти) символ зліва від курсору;



Клавіша
Backspace

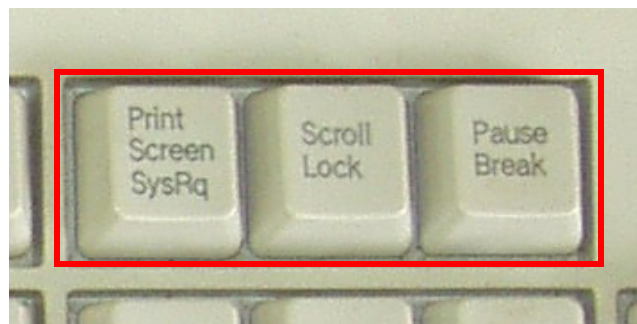


Спеціальні клавіші

Print Screen - скопіювати графічне зображення екрана в буфер обміну для його використання іншими програмами;

Scroll Lock - має спеціальне призначення.

Pause - зупинка виконання програми, після натискання будь-якої клавіші програма продовжує роботу;



Питання для самоконтролю:

- 1 Де розташована і для чого використовується числова клавіатура?
- 2 У чому особливість набору десяткових дробів?
- 3 Для чого служить клавіатура керування курсором і редагування?
- 4 Як увімкнути клавіатуру керування курсором і редагування?
- 5 Якою клавішею видалити (стерти) символ зліва від курсору?
- 6 Якою клавішею видалити (стерти) символ справа від курсору?
- 7 Якою клавішею перемістити курсор на початок рядка?
- 8 Якою клавішею перемістити курсор у кінець рядка?
- 9 Для чого використовується функціональна клавіатура?
- 10 Вкажіть клавішу «Увімкнути/вимкнути великі/малі літери».
- 11 Вкажіть клавішу «Перемикач верхнього/нижнього регістрів».
- 12 Вкажіть клавішу «Перейти на попередню сторінку екрана».
- 13 Вкажіть клавішу «Перейти на наступну сторінку екрана». ,
- 14 Яке призначення мають клавіші Ctrl і Alt?
- 15 Яку клавішу натиснути для зупинки виконання програми?

Вправа 2-3. «Редагування тексту»

- 1) Завантажити тренажер редагування тексту WCORRECT.
- 2) Відпрацювати у режимі «Вставити пропущений символ» до кінцевого результату, записати його в таблицю.
- 3) Повідомити вчителя про результат роботи. Завершити роботу з тренажером. Завершити роботу на комп'ютері.

Натисни на
рисунку

